

Tárgytematika

Fejezetek a filozófia történetéből

N_TT06

Tárgyfelelős neve: Tóth Péter

Félév: 2011/12/1

OKTATÁS CÉLJA

A hallgatók nyerjenek képet arról, mi a filozófia eredete, helye az emberi gondolkodásban, viszonya a tudományhoz és mi a jelentősége, szerepe a mai ember számára. A filozófia jelentősebb alakjainak és a lehetséges kiindulási pontoknak tematikus és történeti áttekintésével jussanak egy olyan műveltséganyag birtokába, amely egyrészt szükséges kiegészítője a felsőfokú végzettségnek, másrészt lehetőséget nyújt az e téren szerzett ismeretek önálló bővítésére.

TANTÁRGY TARTALMA

Tantárgy tartalma:

1. hét - Mi a filozófia? A filozófia főbb kérdéskörei. Kapcsolata a valláshoz és tudományokhoz. A filozófia részdiszciplínái, főbb irányzatai. A filozófiai megismerés sajátosságai.
2. hét - A Szókratész előtti görög filozófusok. Szókratész munkássága
3. hét - Filozófia az V. -századi Athénben. Platón idealista bölcelete.
4. hét - Arisztotelész lételmélete, etikája.
5. hét - A patrisztika kora, Szt. Ágoston bölcelete.
6. hét - A skolasztika. Aquinói Szt. Tamás filozófiája.
7. hét - Ismeretelméleti irányzatok az újkorban. Descartes racionalizmusa.
8. hét - Kant kritikai filozófiája.
9. hét - A német idealista filozófia. Hegel rendszere.
10. hét - Szubjektív reflexió és egzisztencia: Kierkegaard.
11. hét - A radikális pluralizálódás kísérlete: Nietzsche.
12. hét - Martin Heidegger.
13. hét - Pozitívizmus és tudományfilozófia.
14. hét - A posztmodern.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Szóbeli vizsga az órán elhangzottak, az órai jegyzet és a kiadott irodalmak és szemelvények alapján.

KÖTELEZŐ IRODALOM

Kötelezo irodalom

Turay Alfréd (2000) *Filozófiatörténeti vázlatok*. Budapest: Szent István Társulat.
<<http://mek.oszk.hu/08700/08784/html/index.htm>>. (Utolsó letöltés: 2011. augusztus 2.)

Boros István (2001) *A filozófia klasszikusai*. Tatabánya, TRI-Mester.

Hársing László (1999) *A filozófiai gondolkodás Thalésztől Gadamerig*. Miskolc, Bíbor Kiadó.

Kötelező szemelvények:

1. A preszókratikus filozófia, In: Bevezetés a filozófiába. Szöveggyűjtemény.
Szerk.: Steiger Kornél (Bp., 1992.) 15 - 29. p. (a továbbiakban: BEV.)
2. Platón: Az állam, VII. könyv, In: Platón összes művei, II. kötet (Bp., 1984.) 455 - 463, vagy BEV. 73 - 77.
3. Arisztotelész: Metafizika, In: BEV. 67 - 72.
4. Szt. Ágoston: Az Isten városáról, In: BEV. 122., 124 - 127.
5. Aquinói Szt. Tamás: Summa Theologica, I.2., Harmadik Artikulus, In: BEV. 136 - 139.
6. Descartes: Elmékedések a metafizikáról, In: BEV. 164 - 175.
7. Kant: A tiszta ész kritikája, bevezetés, In: BEV. 247 - 260.
8. G.W.F.Hegel: Előadások a világtörténet filozófiájáról (Bp. 1966.) A történelem eszméje és ennek megvalósítása, 1. a,b,c
9. S. Kierkegaard: Vagy - vagy, A váltógazdálkodás 362 - 382. (Bp. 1984)
10. F. Nietzsche: Im-ígyen szóla Zarathustra (Bp. 1988. reprInt) Zarathustra előljáró beszéde, 7 - 26.
11. M. Heidegger: Mi a metafizika? In: „...Költőien lakozik az ember...” (Bp. 1994.) 13 - 34.
12. M. Schlick: A filozófia fordulata, In: BEV. 319 - 324.
13. J.F. Lyotard: A posztmodern állapot, In: A posztmodern (szerk.: Pethő B., Bp. 1992.), 226 - 233, vagy:

Posztmodern filozófiai írások (szerk.: Bujalos István, Debrecen, 1993.) 20 - 87.

Ajánlott irodalom:

Anzenbacher, A. (1992) *Bevezetés a filozófiába*. Herder, Bp.

Russel, B. (1994) *A nyugati filozófia története*. Göncöl, Bp.